

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-446 (prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. E. Jacobs, secretaris)

Klacht ontvangen op : 24 februari 2020
Ingediend door : Consument
Tegen : Allianz Benelux N.V., h.o.d.n. Allianz Direct, gevestigd te Rotterdam, verder te noemen
Verzekeraar
Datum uitspraak : 25 mei 2020
Aard uitspraak : Niet-bindend advies

Samenvatting

Aanrijding. Artikel 19 RVV. Consument is achter op de Tegenpartij gereden op de snelweg. De lezingen van partijen over de toedracht van de aanrijding lopen uiteen. Nu Verzekeraar zich beroept op artikel 19 RVV en op basis daarvan de aansprakelijkheid van Consument aanneemt, is het krachtens artikel 150 Rv aan Verzekeraar om te bewijzen dat Consument aansprakelijk is voor de aanrijding. Verzekeraar heeft hier niet aan voldaan. De door Consument aangedragen omstandigheden hadden voor Verzekeraar aanleiding moeten zijn om de aansprakelijkheid af te wijzen dan wel aanvullende vragen te stellen. Verzekeraar heeft dit niet gedaan. Verzekeraar is daarmee onvoldoende opgekomen voor de belangen van Consument. De Commissie wijst de vordering toe.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument digitaal ingediende klachtformulier;
- het verweerschrift van Verzekeraar;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Verzekeraar.

De Commissie stelt vast dat Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. De uitspraak is daardoor niet-bindend.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

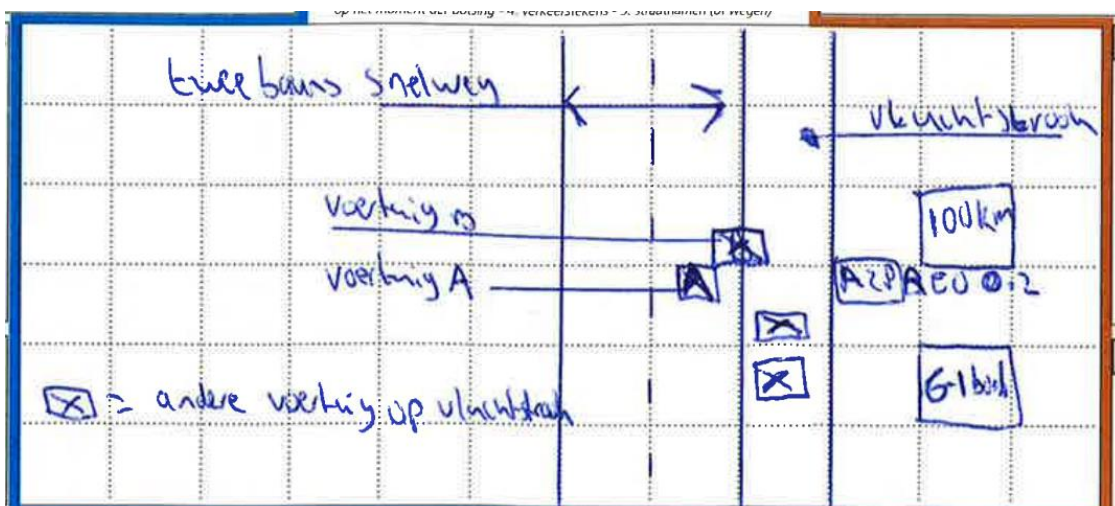
2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

- 2.1 Consument heeft een WAM-verzekering (hierna: de Verzekering) afgesloten bij Verzekeraar. Op de Verzekering zijn de Voorwaarden Auto 012 (hierna: Voorwaarden) van toepassing.
- 2.2 Consument raakt op [datum] 2018 om 17:45 betrokken bij een aanrijding op de A28 bij Utrecht. De maximaal toegestane snelheid is 100 km/u. Consument rijdt daarbij achterop een auto van een politieagent in burger (hierna: de Tegenpartij). Ter hoogte van deze locatie van de aanrijding had net eerder ook een aanrijding plaatsgevonden.
- 2.3 De Tegenpartij is met letsel afgevoerd naar het ziekenhuis. De politie is bij dit ongeval ter plaatse geweest en heeft processen-verbaal opgemaakt. Doordat de Tegenpartij is afgevoerd hebben partijen individueel een schadeformulier ingevuld. Geen van beide schadeformulieren is door de andere partij ondertekend. Het schadeformulier van Consument is door een medewerker van de politie ondertekend.
- 2.4 Op het formulier van Consument zijn de hokjes 10 'veranderde van rijstrook' en 12 'ging rechtsaf' aangekruist voor de Tegenpartij. Consument heeft bij 'Mijn opmerkingen' het volgende vermeld:

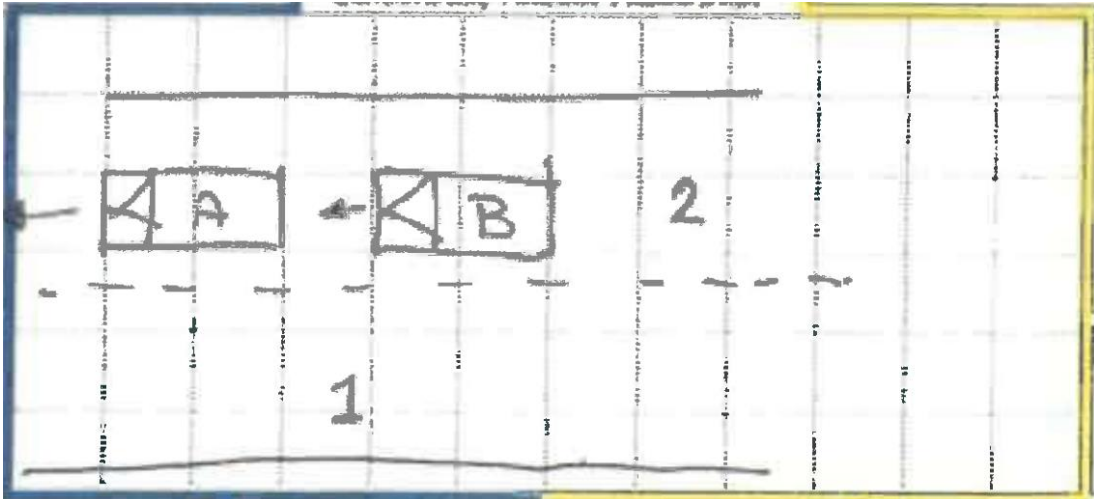
'Door zijn onverwachts handelen had ik niet genoeg tijd en ruimte om te anticiperen (overmacht).'

De situatieschets op het formulier van Consument is als volgt:

Op de achterkant van het formulier heeft Consument aangegeven dat hij 80 km/u reed en de Tegenpartij 90 km/u.

- 2.5 Op het formulier van de Tegenpartij is voor Consument hokje 8 'Botste op achterzijde, in dezelfde richting en op dezelfde rijstrook rijdend' aangekruist. De situatieschets op het formulier van Tegenpartij is als volgt:

Op de achterzijde van het formulier heeft de Tegenpartij ingevuld dat hij 40 km/u reed.

- 2.6 In het proces-verbaal van Consument dat na de aanrijding door de politie is opgemaakt, staat voor zover van belang over de toedracht van de aanrijding het volgende vermeld:

'Betrokkene [CONSUMENT] reed achter [TEGENPARTIJ] op de A28 RECHTS op rijstrook 2. Op enig moment remde [TEGENPARTIJ] en botste [CONSUMENT] achterop [TEGENPARTIJ]. Een typische kop staart aanrijding.

Ten tijde van de aanrijding was het spits. Op de locatie van de aanrijding had reeds een aanrijding plaatsgevonden en dit had [Tegenpartij] en [Consument] mogelijk afgeleid waardoor er geremd werd en [Consument] niet in staat bleek op het stuk weg die vrij en te overzien was tijdig kon remmen.'

Consument heeft hier later op aangevuld dat hij niet werd afgeleid door het ongeval.

- 2.7 In het proces-verbaal dat in handen is van Verzekeraar staat over de toedracht van de aanrijding voor zover van belang het volgende vermeld:

'Betrokkene [CONSUMENT] reed achter [TEGENPARTIJ] op de A28 RECHTS op rijstrook 2. Op enig moment remde [TEGENPARTIJ] en botste [CONSUMENT] achterop [TEGENPARTIJ]. Een typische kop staart botsing.

Ten tijde van de aanrijding was het spits. Het was erg druk op de A28.

Op de locatie van de aanrijding had reeds een aanrijding plaatsgevonden en dit had [Tegenpartij] en [Consument] mogelijk afgeleid waardoor er geremd werd en [Consument] niet in staat bleek om op het stuk weg die vrij en te overzien was tijdig kon remmen.'

- 2.8 De Tegenpartij stelt Consument aansprakelijk. Verzekeraar heeft namens Consument de aansprakelijkheid erkend. Consument is het daar niet mee eens en dient een klacht in. Verzekeraar wijst de klacht af.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

- 3.1 Consument vordert herstel van de schadevrije jaren en restitutie van de te veel betaalde premie.

Grondslagen en argumenten daarvoor

- 3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. Verzekeraar is tekort geschoten in de nakoming van zijn verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst door de aansprakelijkheid van Consument te erkennen. Consument voert hiertoe de volgende argumenten aan.
- De Tegenpartij remde plotseling en week zonder richting aan te geven uit richting de vluchtstrook. Consument had deze gevaarlijke manoeuvre niet aan zien komen waardoor hij met zijn auto op die van Tegenpartij botste. Er was op dat moment geen aanleiding om plotseling te remmen. Als de Tegenpartij wel richting had aangegeven was het voor Consument duidelijk geweest dat hij naar de vluchtstrook uitweek. Waarschijnlijk wilde de Tegenpartij helpen bij een aanrijding op de vluchtstrook.
  - Consument had voldoende afstand gehouden om op voorspelbare verkeerssituaties te kunnen anticiperen. Er was echter geen verkeersnoodzaak om te remmen en Consument had hier dus ook niet op kunnen anticiperen. Daardoor is er sprake van overmacht van Consument.
  - Bij plotseling remmen zonder verkeersnoodzaak is volgens de rechtspraak degene die remt aansprakelijk. Zie Rechtbank Noord-Holland 25 mei 2016, ECLI:NL:RBNHO:2016:4412, te raadplegen op www.rechtspraak.nl.
  - Als Consument te dicht op de Tegenpartij had gereden dan was de schade te zien over de hele voorkant van de auto van Consument en de hele achterkant van de auto van de Tegenpartij. Dat is niet zo. De schade is aan de rechter voorkant van de auto van Consument en aan de linker achterkant van de auto van de Tegenpartij.
  - Het aanrijdingsformulier van Consument was vooral bedoeld om de informatie van de Tegenpartij te achterhalen. Consument heeft zich ingespannen om de schadeafwikkeling te regelen en heeft daarvoor ook zelf contact gezocht met de Tegenpartij.

Consument was ervan overtuigd dat hij niet aansprakelijk kon zijn voor de aanrijding en had daarom de Tegenpartij ook aansprakelijk gesteld. Helaas werd vervolgens direct de aansprakelijkheid door Verzekeraar erkend.

- In het politierapport dat in bezit is van Consument staat aangegeven dat de weg vrij en te overzien was. Er was dus geen sprake van filevorming. Verzekeraar baseert zich op aannames. Verzekeraar heeft ook niet meegenomen dat in het politierapport staat dat er al een aanrijding had plaatsgevonden.
- Als er sprake zou zijn van filevorming dan had de auto van de Tegenpartij ook schade moeten hebben en zouden meerdere voertuigen bij de aanrijding betrokken zijn geweest.

Verweer Verzekeraar

3.3 Verzekeraar heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- De lezingen van Consument en de Tegenpartij lopen uiteen. De Tegenpartij heeft de politieagent geen toestemming gegeven om het schadeformulier te ondertekenen. De politieagent was ook niet ten tijde van het ongeval ter plaatse en is dus geen getuige. De politieagent die heeft ondertekend, heeft later ook een politierapport opgesteld waarin een tegenstrijdige lezing staat. Consument heeft het formulier van de Tegenpartij niet ondertekend. De schadeformulieren dienen dus gezien te worden als eenzijdige lezingen.
- De toedracht van het ongeval is aan de hand van de schades niet meer vast te stellen. De interne expert heeft aan Verzekeraar aangegeven dat de schade kan zijn ontstaan doordat de Tegenpartij naar de vluchtstrook uitweek, maar het kan ook zijn gebeurd in een reflex toen Consument zich realiseerde dat hij niet op tijd tot stilstand kon komen en naar links uitweek. Ongevallenanalyse Nederland heeft vervolgens aangegeven uit de beschikbare informatie geen toedracht te kunnen afleiden.
- Nu de lezingen van elkaar verschillen en er geen toedracht kan worden vastgesteld door de experts moet worden uitgegaan van artikel 19 van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV). Dat betekent dat Consument zijn auto tot stilstand dient te kunnen brengen binnen een afstand waarover hij de weg kan overzien en waarover deze vrij is. Dit is alleen anders als de Tegenpartij geremd zou hebben zonder noodzaak of van rijstrook zou zijn gewisseld. Daarvoor zijn geen aanwijzingen en moet aansprakelijkheid worden aangenomen.
- Het was spits ten tijde van de aanrijding. De Tegenpartij heeft ook aangegeven dat hij moest remmen voor een file. Gezien het tijdstip en de plek is het aannemelijk dat er filevorming was.
- De stelling van Consument dat als er sprake was van file, dat er dan meerdere voertuigen betrokken zouden moeten zijn bij de aanrijding is niet juist. Als de Tegenpartij voldoende afstand heeft gehouden ten opzichte van zijn voorligger, dan ontstaat er geen kettingbotsing.
- Consument baseert zich op aannames, namelijk dat de Tegenpartij naar de vluchtstrook uitweek om te assisteren bij een andere aanrijding. Hiervoor is geen bewijs.

4. Beoordeling

- 4.1 De Commissie ziet zich voor de vraag gesteld of Verzekeraar zich op het standpunt mocht stellen dat Consument aansprakelijk is voor de aanrijding. De Commissie oordeelt dat dit niet het geval is.
- 4.2 Vooropgesteld dient te worden dat op basis van artikel 6 van de Wet Aansprakelijkheid Motorvoertuigen (WAM) de verzekeraar actief en zelfstandig de schadeafwikkeling met de Tegenpartij moet regelen. De verzekeraar heeft daarbij een grote mate van vrijheid. Zie GC Kifid 2019-497 en GC Kifid 2017-289 (te raadplegen op www.kifid.nl). Wel moet de verzekeraar zich daarbij op een redelijke manier inspannen om de belangen van Consument te beschermen. Zie GC Kifid 2019-497 en GC Kifid 2019-390.
- 4.3 Consument stelt zich op het standpunt dat de Tegenpartij zonder verkeersnoodzaak heeft geremd. Verzekeraar stelt zich op het standpunt dat Consument onvoldoende afstand heeft gehouden tot de Tegenpartij en daarom op grond van artikel 19 RVV aansprakelijk is.
- 4.4 In artikel 19 RVV staat het volgende: *'de bestuurder moet in staat zijn om zijn voertuig tot stilstand te brengen binnen de afstand waarover hij de weg kan overzien en waarover deze vrij is.'* Hieruit volgt dat een bestuurder voldoende afstand moet houden, zodat hij tijdig zijn auto tot stilstand kan brengen. Volgens de hoofdregel van artikel 150 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is het aan de stellende partij om te bewijzen dat de achterligger onvoldoende afstand heeft gehouden. Van belang is wat de toedracht van het ongeval is geweest. Anders gezegd, naast het feit dat de achterligger op de voorligger is gebotst moeten, er bijkomende omstandigheden zijn waaruit kan worden opgemaakt dat de achterligger onvoldoende afstand heeft gehouden. Zie de uitspraak van de Hoge Raad van 13 april 2001, ECLI:NL:HR:2001:ABI065, NJ 2001, 572 m.nt. M.M. Mendel (rechtsoverweging 3.2); Hof Arnhem-Leeuwarden 3 september 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:7222 (rechtsoverweging 4.5 t/m 4.7); Hof 's-Hertogenbosch 19 maart 2019 (rechtsoverweging 2.1 en 3.5, Hof 's-Hertogenbosch 5 december 2017, ECLI:NL:GHSHE: 2017:5463 (rechtsoverweging 3.5.3 en 3.5.4).
- 4.5 Het is dus aan Verzekeraar om bijkomstige omstandigheden aan te tonen waaruit de aansprakelijkheid van Consument kan worden afgeleid. Het enkele feit dat Consument achterop de auto van de Tegenpartij is gebotst is onvoldoende om aansprakelijkheid te kunnen aannemen. Zie ook GC Kifid 2020-404, te raadplegen op www.kifid.nl.
- 4.6 Verzekeraar heeft in de procedure aangevoerd dat het spits was en dat daarmee, in samenhang met de plek van de aanrijding, aannemelijk is dat er filevorming was op het tijdstip dat de aanrijding plaatsvond.

Verzekeraar baseert zich tevens op het politierapport dat hij in handen heeft waarin is opgemerkt dat het erg druk was op de A28 . De Commissie merkt daarover het volgende op. Tegenover het politierapport van Verzekeraar staat het politierapport van Consument waarin niet wordt aangegeven dat er sprake was van filevorming en waarin bovengenoemde opmerking niet is opgenomen. Uit de politierapporten is derhalve niet of niet voldoende vast te stellen of er daadwerkelijk sprake was van filevorming. Ook de verklaring van de Tegenpartij dat er sprake was van filevorming wordt door Consument weersproken. Verzekeraar heeft verder geen feiten of omstandigheden aangeleverd die aantonen dat er op dat moment spits was en dat er filevorming was.

- 4.7 Verzekeraar heeft ook geen andere feiten en omstandigheden aangedragen die tot de conclusie zouden moeten leiden dat Consument aansprakelijk is voor de aanrijding. Daar staat tegenover dat Consument een schadeformulier met een situatieschets heeft aangeleverd waarop aangegeven staat dat er een andere aanrijding had plaatsgevonden. Hoewel dit formulier niet door de Tegenpartij is ondertekend, noch met vervangende toestemming van de Tegenpartij, is deze wel door een politieagent ter plaatse ondertekend. Ook beide politierapporten geven aan dat er een eerdere aanrijding had plaatsgevonden. Deze verklaringen hadden voor Verzekeraar aanleiding kunnen zijn om de aansprakelijkheid af te wijzen, dan wel aanvullende vragen te stellen aan de Tegenpartij. Daarvan heeft Verzekeraar geen blijk gegeven. De Commissie concludeert daaruit dat Verzekeraar zich onvoldoende heeft ingespannen om de belangen van Consument te beschermen.
- 4.8 Uit het voorgaande komt de Commissie tot de conclusie dat Verzekeraar zich niet op het standpunt mocht stellen dat Consument aansprakelijk is voor de aanrijding. De Commissie wijst de vordering toe.

5. Beslissing

De Commissie beslist dat Verzekeraar binnen vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd, de schadevrije jaren van Consument herstelt en aan Consument de te veel betaalde premie restitueert.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.